

F. t. l. om aktie- og anpartsselskaber

Til § 196

Den foreslåede bestemmelse i § 196 bygger som de øvrige foreslåede bestemmelser i *kapitel 12* i vidt omfang på *kapitel 8* i den gældende aktieselskabslov om aktieselskabers erhvervelse af egne aktier. Som noget nyt er der ikke længere et forbud mod anpartsselskabers erhvervelse af egne anparter, og både aktieselskaber og anpartsselskaber får mulighed for at erhverve egne kapitalandele udover den begrænsning på 10 pct., der gælder i dag for aktieselskaber.

I relation til aktieselskaber er forslaget til bestemmelserne i *kapitel 12* en gennemførelse af bestemmelserne om erhvervelse af egne kapitalandele, som fastlagt i 2. selskabsdirektiv (77/91/EØF) med senere ændringer. Direktivet indeholder i artiklerne 18-24 a en række bestemmelser, der skal hindre, at adgangen til at erhverve egne aktier benyttes til skade for selskabet, selskabets aktionærer og kreditorer.

Hidtil har anpartsselskaber ikke måttet erhverve egne anparter, jf. den gældende bestemmelse i anpartsselskabslovens § 51, stk. 1. Et datterselskab af et anpartsselskab må på tilsvarende vis efter gældende ret ikke erhverve anparter i et moderselskab mod vederlag. Efter § 51, stk. 2, i anpartsselskabsloven er forbuddet i stk. 1 dog ikke til hinder for, at anparter erhverves til opfyldelse af en lovbestemt indløsningspligt, som påhviler selskabet. Sådanne anparter skal dog afhændes, så snart det kan ske uden tab for selskabet og senest 3 år efter erhvervelsen.

Det eksisterende forbud mod anpartsselskabers erhvervelse af egne anparter har hidtil været begrundet med, at anpartsselskaber er karakteriseret ved, at ejerkredsen typisk er lille, og at kapitalgrundlaget ligeledes typisk er begrænset. Det er derfor blevet anset som vigtigt at sikre kapitalens tilstedeværelse.

Det foreslås, at anpartsselskaber fremover også får mulighed for at erhverve egne anparter under de samme betingelser, herunder om kapitalbeskyttelse, som er gældende for aktieselskaber. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten fandt ikke grund til, at der skulle være forskel på aktieselskaber og anpartsselskaber på dette punkt, bl.a. fordi det vil være en fordel for anpartsselskaber at have mulighed for at erhverve egne anparter, i en række tilfælde eksempelvis i forbindelse med generationsskifter og omstruktureringer.

Hovedbestemmelsen i gældende ret omkring aktieselskabers erhvervelse af egne aktier er aktieselskabslovens § 48, som gennemfører 2. selskabsdirektivs artikel 19, stk. 1, og artikel 24 a, i dansk ret. Hovedindholdet af § 48 er en opstilling af en række restriktioner for aktieselskabers erhvervelse af egne aktier. Aktieselskabslovens § 48 om erhvervelse af egne aktier

mod vederlag og § 48 c om erhvervelse af egne aktier uden vederlag, der svarer til artikel 20, stk. 1, litra c, i 2. selskabsdirektiv, foreslås videreført i dette lovforslags *kapitel 12*.

Bestemmelses anvendelsesområde er dog foreslået udvidet som følge af, at det foreslås, at aktieselskaber og anpartsselskaber fremover skal være underlagt det samme regelsæt i relation til erhvervelse af egne kapitalandele.

En række af kravene i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 48, herunder de opstillede restriktioner, bygger på 2. selskabsdirektiv, der imidlertid blev ændret i 2006, jf. direktiv 2006/68/EF af 6. september 2006. Det oprindelige direktiv indeholdte følgende krav:

- Erhvervelsen af egne kapitalandele skal ske på grundlag af bemyndigelse fra generalforsamlingen,
- bemyndigelsen kan højst gives for en periode på 18 måneder ad gangen,
- den pålydende værdi af de erhvervede kapitalandele må ikke overstige 10 pct. af den samlede selskabskapital, og
- betaling i forbindelse med selskabets erhvervelse af egne kapitalandele må ikke overstige selskabets frie reserver.

Direktivændringen i 2006 indebar, at EU-medlemsstaterne fremover kan tillade, at generalforsamlingens bemyndigelse til erhvervelse af egne aktier gives for en periode på op til fem år, og at medlemsstaterne ikke er forpligtede til at opretholde grænsen for erhvervelse af egne aktier til højst 10 pct. af den nominelle selskabskapital. Det er frivilligt for medlemsstaterne, om de vil implementere de lempelser vedrørende erhvervelse af egne aktier, som følger af ændringsdirektivet. Det følger dog af direktivet, at 10 pct.-grænsen fremover skal være en mindstegrænse. Et medlemsland kan således ikke fastsætte en lavere grænse end 10 pct.

Den eksisterende begrænsning i aktieselskabslovens § 48, stk. 1, hvorefter beholdningen af egne aktier højst må udgøre 10 pct. af den nominelle aktiekapital, hvis et selskab erhverver egne aktier, foreslås ikke videreført i de foreslåede bestemmelser §§ 196-198. Dermed udnyttes mulighederne i det ændrede 2. selskabsdirektiv, jf. direktiv 2006/68/EF, således at danske selskaber fremover kan erhverve egne kapitalandele ud over den tidligere grænse på 10 pct.

Selskaberne sikres herved et redskab til at opnå den rette balance mellem selskabets egne midler og dets fremmedkapital, således som der fra EU's side er tilset med ændringen af 2. selskabsdirektiv. Dette skal ses i sammenhæng med, at det vurderes, at en øget mulighed for køb af egne aktier og anparter ikke